

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat óra — — 30 K. — f.
 Három óra — — 13 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona

BARS

HIRDETÉSEK

centiméterenként — fillér.
 Nyiltéri közlemények garmond soronként — fillér.
 Gyakori hirdetések és a velünk összekötöttségben levő hird. irodák árengedményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak
 FELELŐS SZERKESZTŐ: **Dr. KERSEK JÁNOS.**

Megjelen
 vasárnap reggel.

A hirdetések, előfizetések s a reklámok a kiadóhivatalba kérjék utasítani.
 A LAP KIADÓJA: **NYITRAI és TÁRSA r. t.**

Előfizetési felhívás a „BARS” XLI. évfolyamára.

Lapunk mult számával fejezte be pályafutásának XL. évfolyamát. Negyven esztendő eseményekben gazdag mult tanuskodik arról, hogy tehetségünk és erőnköz képest híven szolgáltuk Barsvármegye és Léva városának érdekeit. Első lapja volt ez a lap a vármegyének megjelenése időpontját tekintve, azóta számos lap keletkezett mind szép és magasztos céllal tölt előre a művelődés és haladás ösvényén, de laptársaink a folyton sulyosbodó viszonyok nyomása alatt egymás után maradoztak el mellőlünk, úgy, hogy most már csak egyedül az öreg „Bars” szolgálja Barsvármegye magyarságának érdekeit híven és rendületlenül, hogy mily áldozatokat követel egy lap fenntartása a mai időben, azt nem kell külön hangsúlyoznunk, azonban mi szívesen meghoztuk az átdozatot, mert az volt a törekvésünk, hogy lapunk minden időben rendelkezésére álljon Barsvármegye és Léva város s vidéke közönségének.

Politikai lap nem lévén, politikával nem foglalkozunk, azonban szilárd törekvésünk, hogy hű krónikásai legyünk az időknek és a változott viszonyok között is kitartással és odaadással munkálkodjunk vármegyénk és városunk érdekeinek előmozdításán és az itt élő lakosság békéjének, zavartalan művelődésének és létének ápolásán.

Negyven esztendő becsületben eltöltött munkánk tehet tanubizonyoságot arról, hogy soha senkinek sem hatásának, se pártnak, sem személynak lekötölezzetjéi nem voltunk s mindenkiel szemben megőriztük függetlenségünket és pártatlanságunkat, mert mindig csak a jó erkölcs és közérdek vezette tollunkat, kiütözt celunktól sem előnyök ígéretése sem fenyegetés által nem hagytuk magunkat elrijasztani; de igenis a legnagyobb készséggel állottunk szolgálatára minden közérdekű igaz ügynek, szószólioi voltunk az igazságnak, pártfogói az elnyomottaknak. Főtörök vérsünk volt, hogy a közrend és a munkálkodás helyredlítettassék, hogy a lakosság a háboru szenvedéseit leküzdvé a béke áldásait élvezhesse.

Munkatársaink kipróbált tolla, biztosított lesz a jövőre is, hogy lapunk eddigi irányától nem fog eltérni és minden jó és nemes cél számára mindig nyitva lesz, s ezután is a jó erkölcsöt, a kulturát és becsületet fogja szolgálni. A híhetetlen, drága viszonyok dacára lapunkat a békebeli terjedelemben kívánjuk kiadni, ez azonban arra kényszerít bennünket, hogy az előfizetési árat némileg emeljük Nem szívesen tesszük ezt, amint mi voltunk az utolsó az összes lapok között a lap árának emelésében s ezáltal is csupán annyit óhajtunk, hogy a lapra fordított kész kiadásaink nyerjenek némi megtérítést. Ez alapon kérjük a nagyközönség jóakaratu támogatását, amelyet kiérdemelni jövőben is kötelességünknek tartjuk.

Lapunk előfizetési ára:

Egy negyed évre 13.— K
 Fél évre . . . . 25.— K
 Egész évre . . . 50.— K

Boldog új esztendőt!

Alig merünk ezzel a sablon-szerű kívánsággal előhozakodni. Boldog új esztendőt! Olyat, amelyet remélni is alig merünk, amely a rendes kerékvágásba zökkenti ezt a világot, amely talán már csak egyetlen nagy hibában szenved, hogy nem akar dolgozni. Pedig a jól végzett munka tudata adhat csupán megnyugvást a léleknek, erőt és energiát az izmoknak, jókedvet a kedélynek. Valakitől egyszer azt kérdezték, hogy mit gondol, mikor lesz béke, már tudniillik igazi, teljes béke, mint volt a háboru előtt. Az illető, aki egyik jeles államférfiu volt a multban, azt felelte, ha majd újra fütülni és dalolni hallom a műhelyekben a munkásokat. És mondja valaki, nincsen-e igaza? Az igazi békességnek ott kell kezdődni, az idegek központjában, amelyet a háboru, ha nem is tett tönkre, de alaposan megzavart.

A tó közepébe vetett kő annak felszínét egész kiterjedésében megzavarja s mindaddig nem áll helyre az egyensúly, míg a kő által vetett hullámok partot nem érnek s vissza telé el nem simulnak. Az emberi érzések tavába vetett hullámok immár partot értek, kell, hogy végrevalahára teljes béke legyen. Az új esztendőnek az lenne a legnagyobb áldása, ha visszatérne a béke és megindulna a nemzeteket s országokat nagygyá tevő gazdasági és ipari munka; ha mindenki elfoglalná az őt megillető helyét a társadalmi munkában s így kényszerítené ki a szebb jövőndőt.

Országok, vármegyék, városok, testületek, családok és egyesek még mindig az idők forगतagában állanak. Mint az álmos ember, ki gonosz álomból ébred s még mindig nem eszmél teljes tudatára a valónak. Még mindig nyújtózkodnak, tapogatóznak, energiájukat a mi még megmaradt a világpusztításból iparkodnak összeszedni, hogy a háboru romjain felépítsék az új jövőndőt.

Mióta a világ áll, még ily probléma előtt nem állott az ember. Annyi vért és vagyont még nem vesztett az emberi társadalom, mióta Isten a saját képére megteremtette, mint most, a nagy világégésben, amely mellett eltörpül minden szerencsétlenség. Nincs egyetlen család, amelyből áldozatot ne követelt volna a háboru, akár a legyőzötteket, akár

a győzőket nézzük. Két éve mult, hogy az átalakulás megtörtént, de még egyetlen nemzet sem tudta magát teljesen helyre állítani s veszteségét regresszálni. Ki tudja mikor lesz az az igazi boldog új esztendő, amelytől fogva ismét a virágos, munkás, vidám éveket számíthatjuk.

Mindazáltal boldog új esztendőt kívánunk, mert ma csakugyan szükséges, hogy egymást bátorítsuk a jókívánsággal. Remélni annyi, mint élni. Akinek nincs mit remélni, ha él is, halott az. Reméljük, hogy most már a munka nemes versenyében fognak küzdeni az ellenfelek. Reméljük, hogy a munkások nem a háboru számára, de a béke megszilárdításán tognak dolgozni. Reméljük, hogy a társadalmi rend minden vonalon visszatér s a nyomorúságnak s nélkülözésnek immár vége lesz.

Adjon az Isten boldog új esztendő minden családnak, mely féltő gonddal őrzi s nehéz munkával védi létszékét. Ne legyen sehol a földön aggodalom a miatt, hogy mi lesz holnap.

Ebben a reményben fogtunk tollat, hogy új év első napján a szokásos köszöntővel üdvözljük olvasóinkat, akiknek eddigi szíves pártfogását, buzditását, rossz napokban való támogatását halás szívvel köszönjük. Iparkodtunk, hogy olvasóink lelkének, kedélyvilágának hű tükrei, a köztünk lefolyt eseményeknek egyszerű, de igazi krónikásai legyünk; mindig arra törekedtünk, hogy tollunkon át magának a mi népünknek érzésvilága, kedélye, bánata vagy öröme nyerjen tolmácsolást. Már évek óta nagyon feketék voltak a papirra vetett betűk; adja a mindenható, hogy az új esztendő változtassa pirosra, mely örömet hirdessen minden olvasónak.

Boldog új évet kívánunk munkatársainknak, kik legjobb tudásukat, munkakedvüket önzetlenül áldozták a közjónak s szakavatott tolluk sokszor aratott diadalt ott, a hol semmi féle szó nem használt. Ők a szebb jövőndő elszánt bátor harcosai; tartsanak ki velünk együtt továbbra is minden nemes és igaz ügy védelmezésében, nemzetünk, vármegyénk és városunk érdekeinek ápolásában.

Akkor hisszük, hogy az új esztendő meghozza a maga virágait, ígéretét egy szebb és boldogabb jövőndőnek.

A világ-eseményekből.

Pellé tábornok egy Russinskóra irányuló magyar támadást lehetőnek tart és a védelmi előkészületeket ez irányban megtette.

Magyarországon szabadabb teszik az áruforgalmat.

A szerbek január 18-án megkezdik a baranyai és bajai területek kiürítését.

Hegedűs Loránd dr. magyar pénzügy-miniszternek a legutóbbi nemzetgyűlésen tartott szenzációs két órás beszéde általános vizshangra talált a világsajtóban. A pénzügy-miniszter programja ebben a 2 szóban foglalható össze: pénz (jó pénz) és becslület. Az összes államadósságok kamatait 4 %-al redukálja, (— mint Hegedűs mondta: „Csonka Magyarország csonkán fogja teljesíteni Magyarország köteleességét” —). A hadiárvek és köztisztviselők hadikölcsönjeit kicseréli egy új 5 %-os járadékkal. A hadinyereség adót — mondja — minnél előbb ki kell vetni s a bankóprés munkájának véget vetni. A pénzhányt pótolja a vagyonos osztály, oly módon, hogy vagyonát az államtól 25 %-al váltsa meg. A betétek 20 %-ot lefoglalja. Takarékoság minden vonalon, — ez az elv vonul át egész programján. E végből szükségesnek tartja a kisminiszteriumok, politikai államtitkárságok, távolabbi államokban levő követségek, portamenteségek és vasuti szabadjegyek beszüntetését, továbbá a politikai és diplomáciai szempontból szükségtelen összes külföldi paloták eladását. — Kalandokra nem ad pénzt a hadseregnek. Külföldi tőkevel bankintézeteket szándékozik alapítani. — Pénzügyi diktatori működését már meg is kezdte Hegedűs azzal, hogy rendeletet bocsátott ki a betétek 20 %-nak zár alá vételéről.

Horthy Miklós kormányzó kéziratot intézett a miniszterelnökhöz, amelyben a proletár diktatura alatt és után, valamint az első forradalom után elkövetett politikai bűnösök számára részleges amnestiát hirdet.

Gróf Károlyi Mihályt Velencében két ember alaposan elverte, úgy hogy az ijedtében idegcsokkot kapott és betegnek fekszik.

Magyarország is formálisan elismerte Konstantin görög királyt, (mint Olaszország, Svájc, Hollandia, Spanyolország, Németország és Ausztria).

A szlovenszkoí Magyar Népszövetség módosított alapszabályait Szentivány József képviselő fogja bemutatni a miniszteriumban, melynek megtörténével remélhető, hogy a Népszövetség működése elé többé akadályt nem gördítenek.

Szlovenszkóban 1921. jan. 1-én életbe lép az új községi törvény. — Február közepén népszámlálás lesz, febr. vége felé pedig a községi választások lesznek megtartva. A városi választások valamivel később fognak lefolyni. A községi illetve városi választások megtörténte után a megyei bizottságok választását is elrendelik. — Magyarország és Csehszlovákia között 1921. jan. 1-én megindul a posta, — illetve egyelőre csak levélforgalom, mely Pozsonyon át lesz lebonyolítva. A cenzura természetesen működni fog.

A legutóbbi sztrájk mozgalmakból kifolyólag elrendelt kivételes intézkedéseket kezdik megszüntetni, mert a sztrájk mindenütt megszűnt és a munka rendezes folyik.

A parlamentáris kormány megalakulása sürgős megoldásra vár.

Bella Mátyás dr., Pozsonyváros és Pozsony megye zsupánja az aktuális kérdésekről nyilatkozva többek közt ezt a kijelentést tette: „Célszerűségi meg gazdasági okokból valamenynyen szükségesnek tartjuk, hogy bizonyos fokú önállósága legyen Szlovensz kónak.”

A közéletmezéssel kapcsolatos teendőket újra a közgazgatásra fogják ruházni.

Brünnen megszüntették a statáriumot.

A földmivelésügyi miniszter Blaho Pál dr.-t a szlovenszkoí országos gazdasági tanács elnökévé nevezte ki.

A nemzeti államok gazdasági konferenciája — vagy Genfben, vagy Karlsbádban — már valószínűleg jan. 15-én előértekezetlet fog tartani. A konferencián Lengyelország, Ausztria, Jugoszlávia, Csehszlovákia, továbbá valószínűleg Magyarország, Románia és Olaszország fognak részt venni.

Út középamerikai kis köztársaság, névszerint: Kosztarika Guatemala, Hondurasz, Nikaragua és Szán-Szalvador megalakították a Középamerikai Egyesült Államokat. Az új köztársaság lakosainak száma körülbelül két és fél millió.

D'Annunzio offenzívára készül Dalmácia ellen. — Anglia földisziti a német katonasírokat.

Az ir forrongások nem szünetelnek. Tipperary grófságban valóságos ütközet folyt le az angol katonák és a sinn-fejnek közt. Több halott és sebesült volt az ütközet áldozata. Negyven sinn-fejn foglyul esett. Egy irországi templomban angol tisztek — a katolikus lakosság óriási megbotránkozására — miséje végzése közben insultáltak az ir papot.

Argentínában borzalmas földrengés pusztított, mely három várost teljesen romba döntött. A halottak száma igen nagy.

Ausztriának az alacsony valuta miatt napi 1.500.000 K. ba kerül az entente bizottság eltartása, a jóvátételi bizottság pedig 1.200.000 K.-ba. Ily módon az entente államcsödbe kergeti Ausztriát.

Bajorország tiltakozik a rajnai tartományok megszálló fekete csapatok brutalitásai ellen. — A Filippi szigeteken levő amerikai gyarmatok közt törvénnyel kötelezik a házon kívül nadrágyviselésre. A félmilliót kitevő gyarmatlakók u. i. eddig legnagyobb részt az ádámokstűm dívatnak hódoltak.

Spanyolországban a parlament választásokon a monarchisták óriási győzelmet arattak.

A Louvrebán elcsíptek egy képtolvajt.

UJ ESZTENDŐ.

Megszólt az aranycsengő:
Tizenkettő . . . Uj esztendő . . .
Gyere ide kis apródom,
Köszöntsük fel illő módon.

Hozott Isten Uj esztendőt!
Mit rejteget a jövőendő?
Oly sok rosszban volt már részünk,
Hogy előre félve nézünk.

Légy te jobb, mint az ő év volt,
A lelkeken ne legyen folt,
Szándékodban szűkekléség,
Örömdöben keserűség.

Ebben az uj esztendőben
Halljon ránk az áldás bőven,
Adjon Isten békességet,
Minden háznak egészséget,

Éhség, inség messze szálljon,
Pince, hombár tele álljon,
Nyíljanak a kertben rózsák,
Emberszívben hűség, jószág.

Kis házunkat Isten óvja,
Legyen boldog a lakója,
Hangos vidám gyermekzajtól,
Hogy ne féljen semmi bajtól

A szeretet tartson össze,
Sajgó sebünk bekötözze;
A jó Isten, hogy megáldjon,
Imádságunk rátaláljon.

Isten áldja ezt a népet,
Kit a vihar annyit tépett,
Hogy a könnye kiapadjon,
Sirva többé ne vigadjon.

Kersék János.

Boldog új évet! ? . . .

(Páros jelenet. — Szereplők: férj és feleség
Szín: hálószoiba. Idő 1921. jan. 1, reggel 1/2 8 órákor.
Decoratio, mint általában, a hálószoikban)

FELESÉG: (pongyolában, kócosan, durcásan, nagy zajjal tesz-vesz.) No, az álomszuszék! Daliásan kezdi az új évet! . . . (a weckert nagy robajjal ejti a padlóra)

FÉRJ: (a féle jámbor, vézna, tucat férj, egyébirant foglalkozását tekintve természetesen hivatalnok. Az éjjel rovacsoolt, kalkulált, számolt, keresett, kutatott, feje fájt, s már az új esztendőben hajtja édes álomra (?) gondterhes fejét. Most kimerülten szinte gépiesen alszik, horkol, mint egy felhuzott óraszerkezet. A robajra felébredve szeliden, kötelességtudóan):
Boldog új évet édesem! . . .

FELESÉG: (nem hallja a jókívánatot, tekintete a férj várakozásteljes arcára esik; epésen, kihívóan): Ha már jó reggelt nem is szoktál kívánni soha, annyi udvariassággal talán még tartozol a hitvesednek, hogy legalább évente egyszer, újesztendő napján kívánhatnál neki egy kis boldogságot, . . . ha már adni nem tudsz! . . .

FÉRJ: (szeliden.) De édesem, hisz éppen most kívántam boldog újesztendőt! . . .

FELESÉG: (Élesen.) Álmodban talár! De azt hiszem nem vitatod, hogy oly harmóniába nem olvadhatott a lelki világunk, hogy álmaidba lássak! . . .

FÉRJ: (már kissé kevésbé szeliden.) No, ami a lelki harmóniára törekvést illeti azt te ébrenlétemkor sem igen szoktad gyakorolni!

FELESÉG: (egy makrancos fodrot tép le pongyolájáról.) Hogy is harmonizálhatna a napfény a felhővel, a mennydörgéssel? . . . Hisz olyan a modorod, az egész lényed, mint maga a megtestesült zivatar: durva, goromba, kiméletlen! . . .

FÉRJ: (már nem szeliden) De a te lelked napsugarai is Szibériába vagy sugarak ám csak! Annak a melegében ugyan bajosan olvadna meg a szív csücske is! . . .

FELESÉG: (sirva) Ig n, napról-napra gorombább, kiméletlenebb vagy, mindig inkább-inkább pokollá akarod tenni az életemet. És ez így meg évről-évre és mindig, de mindig boldogtalanabb új esztendő szakad reám! . . . Eddig legalább kívántál boldog új évet, ha teremteni nem is tudtál, de most már kívánni sem tudsz, vagy nem is akarsz, . . . nem akarsz, . . . nem! . . . boldogtalanán, szerencsétlenül akarsz tenni, nemcsak akarsz, már azzá is tettél! . . . Ez így nem mehet tovább, ezt nem bírom tovább! . . . Ezt a torturát elviselni a szentek béketúrása is kevés! . . .

FÉRJ: Hogy évről évre boldogtalanabbá teszem az új esztendődöt? De hiszen még csak a második új évet töltjük együtt; — hiszen még csak 17 hónapos házasság van gyünk! . . . A tavalyi új év ellen csak nem lehet kifogásod? . . .

FELESÉG: Nem lehet? . . . Hát nem szenvedtem melletted 17 hónap alatt 34 esztendőre valót? . . . Hát nem ölsz meg

Az amerikai kormány Harding ajánlataira reformálni akarja a népszövetségi szervezetet és a szt. germaini szerződést.

Az Adria tengeri amerikai flotta Konstantin görög királyt Velencében királyi tisztelegéssel fogadta.

Amerikában német barát hangulat kezd uralkodni. Az amerikai követséghez ugyanis — a háború kitörése óta először — németek is kaptak meghívót.

A volt német császárné halalos beteg.

Bécsben a Favoritenben levő ősszes villamosvasut alkalmazottjai sztrájkba léptek.

Január 1. től Bécsben „Magyar Igazság” címen új magyarnyelvű újság jelenik meg. Szerkesztője Garami Ernő, az emigrált szociáldemokrata vezér.

Harding az Északamerikai Egyesült Államok új elnöke a külügyi államtitkári állást Hughes, volt republikánus elnökjelöltnek ajánlotta fel.

Angliában körülbelül 1 millió a munkanélküliek száma.

Franciaországban a kamarában lejárt szódó események következtében kormányválság van készülöben.

Konstantin király, mint a görög hadsereg generalisszimusza, Anatóliába utazik.

D'Annunzio meg akarja szállni a Zárahoz tartozó összes szigeteket.

A rigai bókétárgyalások nagyon kedvezően folynak és ha előre nem látott események nem jönnek közbe, január közepé táján aláírják a végleges békeszerződést.

Oroszországban szigorú gabonarekvirálások folynak.

Az ukrán-orosz harcok folynak Gula ukrán tábornok egy lovas hadosztálya a bolsevik front mögött elfoglalta Sztary Konstantinov városát.

Kerenszki az orosz bolsevik ellenes körökkel egyetértőleg Párisba összeakarja hívni az alkotmányozó gyűlést, amelyet a bolsevikiek 1917-ben feloszlattak.

Hoffmann tábornok a német keleti hadsereg volt vezérkari főnöke egy Oroszország elleni nemzetközi fegyveres beavatkozás tervét vetette fel.

Szászországban királpárt alakult.

A Németországtól származó kereskedelmi hajókból 430,000 tonna hajótér jutott Franciaországnak.

Szovjetoroszország női haját exportál Kinába. (Különös új kereskedelmi ág, amint a katasztrófális helyzet teremtett).

A felsőszilázai népszavazást jan. 15-ről márciusra halasztották.

Anglia emeli hadügyi kiadásait.

Különfélék.

— **Városi közgyűlés.** Léva város képviselőtestülete december hó 30 napján rendkívüli közgyűlést tartott dr. Zostyák András polgármester elnöklété alatt, melyen megelégedéssel vette tudomásul a közgyűlés, hogy a város közéletének egyelőre biztosítva van. Együttal felhatalmazást adott a tanácsnak, hogy az 1921. év első három hónapjában a múlt évi költségvetés keretén belül a bevételeket és kiadásokat utalványozhassa, mivel az ideai költségvetés a III. oszt. kereseti adók le nem tárgyalása miatt nem volt eddigelé összeállítható. A közgyűlés ezután a tanügyi referens leiratát tárgyalta, mely szerint a lévai áll. realgimnázium tanítási nyelvétül a magyart nem engedélyezi. Igzatott vita után melyben Boros Gyula, dr. Gyapay Éde, Fendt Vilmos és Breuer Géza vettek részt, elhatározta a közgyűlés, hogy küldöttségleg fogja ismét felkérni a köztársaság elnökét és a közoktatásügyi minisztert, hogy a főgimnáziumban paralell magyar és tót osztályok állíttassanak fel, amennyiben pedig ezen kérelmével a város elutasítatnék, a főgimn. épületében magyar polgári fiúiskola állíttassék fel; mert a város a saját tulajdonát képező épületet egyáltalán nem hajlandó kizárólag cseh-szlovák nyelvű gimnázium céljára átengedni annál is inkább, mert a békeszerződés 286 pontja alapján a városnak joga van magyar gimnáziumához. Tudomásul vette a közgyűlés, hogy a zsu-

páni hivatal a húsvizsgálati díjakat a következőképen állapította meg: 1. Szarvasmarha után 1 kg. borjú után 1/4, kecske, juh után 1/8 és sertés után 1/2 kg. husnak ára. A tanács előterjesztésére a közgyűlés elhatározta, hogy az állami husfogyasztási adó kezeléséről lemond, mert az nem jár a városra haszonnal. Előadta a villanytelep üzleti szabályzatát és a Csorba Jenő városi mérnökkel a villamositelep igazgatására vonatkozólag megkötött szerződést. Egyben elfogadta néhai Jozsefcsek László által a rokkantak s a városi szegény alap részére tett hagyománya tekintetében az örökösökkel kötött egységet, mely a Jozsefcsek család nemeselekkü, számos jótékonycélú adományainak számát gyarapítja s a családnak exegit monumentum aere perennius. Elhatározta a közgyűlés, hogy a gimnázium tulajdonát képező s hadiköcsönbe fektetett alapok megmentése céljából megfelelő IV állami kölcsön jegyzetessék Elrendelte, hogy az ide kivinevezett tisztviselők alköltözési költsége kiutaltassék, de ennek megtérítése az államtól követeltessek, mert ha a város megkérdezése nélkül dirigálnak ide tisztviselőket, legalább az uti költséget fizessék meg azoknak. Több apróbb ügy letárgyalása után a közgyűlés véget ért.

— **Leánynap.** Kedves meglepetés lesz a január 8-iki leánynap másora, melynek minden számát ők maguk állították össze és így olyan lesz, mintha Hófehérke mese-palotájában a tündérek adnának estét. Annit elárulhatunk a programból, hogy beszéd lesz bőven. Sőt azzal is kezdődik az egész este, egy kis előjáró — beszéddel. Szegény fiuk feje! No de van is mit mosni rajta — Azután lesz tánc, francia és magyar, kinek mit tetszik. Lesz zongora, lesz magyar dal, egy kis vigjáték. Ez azonban mind nagy titok. Az nem baj, hogy az egész város tudja, de azért mégis titok. Szóval kedves és bájos leánynap. Még a belépőjegyeket is ők fogják eladni ami Nyitrai és Társánál elnem fogyna, mert itt előre lehet váltani. Az ülőhelyek ára 15 és 10 korona, az állóhely 5 K. Az est 8 órakor kezdődik leányponossággal, tehát jó lesz idejekorán megjelenni.

— **Új iskolatügyi referens.** Lapok szerint Stefanek iskolatügyi referens Prágába helyezik, utóda Hegedűs Károly a Kassai realgimnázium igazgatója lesz.

Falusi levelek.

az életemből minden nap egy évet?! . . .
Hát nem vagyok mártyr melletted?! . . .

FÉRJ: (idegesen,) mártyr, szent, még mi az Isten csodája! . . . Hysteria, bolondéria! . . . Besuggerálólag magadnak, hogy keresztet hordozol, nem hogy belátnád, hogy magad vagy a legnagyobb kereszt az én nyakamon! . . .

FELESÉG: (zsebkendőjét tépi, fuldokolva, görcsösen zokogva) Még ez is! . . . Most már teher vagyok a nyakadon! . . . Most már szivesen etennél a láb alól! . . . Bele fojtaná! egy kanál vízbe! . . . Te nyomorult! . . . Te! . . . Te! . . . gazember! . . .

FÉRJ: (dühösen.) Még te mersz engem rágalmozni, — te, akiért az egészségemet, az életemet teszem tönkre napról-napra?! . . . Húzom az igát, mint egy jámbor barom! . . . Te meg csak éled a világod, öltözködöl, puccoskodol, szórakozol! . . . Te! . . . Te parasita! . . .

FELESÉG: (fuldokolva a hysterikus sírógörcsökben, a zsebkendőt foszlányokra lépve) — Óh te istentelen gazember! . . . Te! . . . Te gyilkos! . . . Gyilkos! . . .

FÉRJ: (szintén magankivül, egy majolika vázát származtatván a tűkörhöz, káromkodik) . . . (Odakinn templomba hivatogtat csengnek-bongnak a harangok . . . Boldog új évet! . . . Boldog új évet?! . . .)

K. K.

Giling-galang . . . Mint mikor jajpanaszát sirja el valaki, úgy vág bele az utolsó, árva harang a fehér téli csöndbe . . .

És ballagnak fel a dombra daróköpenybe burkolt öreg emberek és ünnepi feketekezkenős, ráncosképu nénikék . . . A zsoldár most a fegyver, kérni tudja csak már az az ajak, amelyik káromolta eddig — az Istent.

Fölbug a százados orgona — és száll a fohász a végtelenbe, az elhagyatotthoz, a megtagadotthoz, akit csak akkor vesznek észre amikor már a keserűség jajszava szorongatja a torkukat, amikor már az utolsó mentesvár leomlott . . . s aki felé eddig csak fenyegető öklök emelkedtek . . . észreveszik és kéri most őt, a mindenható, mindentudó s végtelen igralmát, — az Istent . . .

Fehér a falu, fehér minden bogárhátú kis kunyhója, s így messziről a kémények, mint ici-pici fölkiáltójelek integetnek felénk: „Féld az Istent“ . . .

. . . Csiling-galang . . . sikong szakadatlan, családoton, hivatgatva a kis harang . . . És közelednek beláthatatlan sorban az éhesek, a rongyosok; kis árva, akik kezecskéjüket fázón bujtatják be kopott kabátkájukba, az özvegyek, akiknek a tél arcukra fagyasztotta a könnyet, lemosva róluk a gond bázárdait, a nyomorultak, a koldusok, akik nem tudják mikor lesz betevő falatjuk . . . És jönnek a selyemruhások kihívón, fel-

tűnöz . . . Utat nyit nekik a rongyosok tömege, szájatva . . . összetöporódve, megalázkodó meghajtással . . .

Jönnek mindnyájan hosszú-hosszu sorban . . . Nem is olyan hideg már a tél, nem érzik már talán azt sem, hogy a szél szemükbe szórja a havat, csak mennek-mennek szakadatlan tömegben az — Istenhez . . .

A falu . . . Ahol esténként meleg kemma mellett, puha családi körben olvassa az öreg a bibliát . . . Amott szájatva hallgatja őt a kis unoka . . .

És nagy közöttük a megelégedés, tán még nagyobb a szeretet . . .

A falu, ahol a hátukon viszik a hegyre a vetőmagot, belenyugodva abba, hogy az ő kicsi földjüket, vagyonkájukat odatette az Úr! Panaszuk nincs, szorgosak és vidámak . . . A falu . . .

Mintha selymes, puha kézzel cirógatna végig valami jóleső, valami balzsamos. valami virággillatos érzés . . . kiváltva belőlem a szeretetet, az életörömet, az életkedvet . . .

A falu . . . Ahol még él az „ember” akit a nagy Bölcsesség a saját képére teremtett, ahol lehet még látni kézt a kézben . . . ahol nem ütötte még fel a fejét a tunya nemtörődömség, hogy helyet adjon a civődásnak, a testvérharcnak . . .

. . . Fehér a tél, szűzi a lepel . . . hópihék szállonganak . . . és szól még mindig lebilincselően, halk szomorúsággal a harang . . .

Farkas István.

— **Karácsonyi ünnepség.** A „Stefánia Árvaház” f. hó 22-én délután 5 óra körül igencsép és megható ünnepélyt rendezett. Az ünnepély legkiemelkedőbb része volt a „Három árva” 4 felv. színműve, melyben igazán gyönyörködött a közönség. Méltó elismerés és köszönet illeti az árvaházi főnöknőt és tiszt. nővéreket, kik az ünnepély sikerén fáradoztak, tovább a nemes lelkű Nőegylet tagjait kik az árva gyermekek karácsonyi örömét előmozdítani kegyes volt.

— **Esküvő.** Kern Oszkár lévai nagykereskedő a Kern Testvérek cég társtulajdonosa f. hó 1-én vezette oltárhoz bájós aráját *Tóth Mariska* urleányt, *Tóth István* és *Tokody Mária* kedves leányát. Sok szerencsét és tartós boldogságot kívánunk a fiatal párnak.

— **Az aranyosmaróti törvényszék feloszlása.** Köztudomású dolog, már, hogy január hó 1-vel megszűnik az aranyosmaróti törvényszék. Ennélfogva a lévai járásbíróság komáromi, az aranyosmaróti és verebélyi a nyitrai, újbányai és a körmeői járásbíróság a zolyomi törvényszékhez fog tartozni.

— **Eljegyzés.** *Kovatsik* Kornel szencsei tanító e hó 26-án váltott jegyet *Belopotoczky* Mariskával, özv. *Belopotoczky* Árpádné kedves leányával Lévaon.

— **A Női-Mária-kongregáció karácsonyfa-ünnepé.** A keresztény charitász buzgó művelésének újabb bizonyosságát szolgáltatta a lévai Mária-kongregáció december 25-én az irgalmas nővérek zárdájában megtartott karácsonyfa ünnepélyén. Oly szívek közé hozta el a kis Jézuska örömét, akik különben szegény sorsuk miatt tán inkább lelkifájdalommal lettek volna eltelve mások karácsonyi testi-lelki örömeinek láttára. A fölsegélyezett szegényeknek előbb lelki ajándékot nyújtottak azon aktuális karácsonyi szavazatok, melyekkel a megszületett Megváltó gondolatait tolmácsolták nekik *Tóth Irén* és *Tipucza Nagy* Gizi kongreganisták. A hangulat ünnepélyességét emelték a kongreganisták 2 szolámú énekei, melyeket *Heckmann* István karnagy kísért. Ezekhez fűzött még néhány meleg szót *Dr. Markwart* Gabor a kongregáció prézese, aki egyszersmind a közönséget is adakozásra kérte fel. A kongreganisták karácsonyi gyűjtéséből kifolyóan 8 gyermek kapott felsőruhát, 6 család hat feldíszített karácsonyfát 19 gyermek számára azonkívül kiosztottak lisztet, babot, burgonyát, almát, diót, kalcácsot, diós és mákos patkót. Az ünnepély után a közönség adakozásából befolyt 461 korona a további segélyezésre. Az összegért ez uton mond hálát: köszönetet a Női-Mária kongregáció

— **Pénzügyi tüzé.** A *pozsónyi Hospodarska Banka* gazdasági bank, mint bennünket értesítenek, átvette a geletneki földműves banknak (rolnicna banka) összes fiók telepeit, köztük a lévait is úgy, hogy ez idő szerit 17 fiókinézetet tart fenn. A lévai fiók, mint ilyen január elsején kezdetet meg működését. Részvény tőkéje 20 millió korona, tartalék tőkéje 12 millió. A bank üzlet minden nemével foglalkozik, váltó és jelzálog kölcsönöket nyújt; elfogad betéteket 5% kamatozásra. Nagy pénzkészlete a lévai fióknak is módott ad arra, hogy felmondas nélkül bármely összegű betétet kifizethessen.

— **Eljegyzés.** *Dr. Halász* Jenő budapesti orvos eljegyezte *Sübinger* Annuskát Léváról.

— **Jubileum.** A messze vidéken jó hírnévnek örvendő Kern Testvérek lévai nagykereskedő cég a folyó évvel fennállásának 40-ik évfordulóját ünnepli. Büszkén tekinthet vissza a cég az elmúlt négy évtizedekre, mint ezen idő alatt becsületes munkásságával és kitartó szorgalmával csak jó hírnevet és megelégedett vevőközönséget szerzett magának. A cég jótékonyága közzismert. Most is, mint értesültünk az alapítás negyvenedik évfordulójának emlékére, egyben pedig újvíüdvölésük és ajándékozások megvalósítása címén a következő adományokat folyósította: Városi szegényalapra 400.— *Stefánia* Árvaházra 300.— *Evangelizációs* nőegyletnek 200.— *Bethlen*

Katalin nőegyletnek 200.— *Gyermek Otthonnak* 200.— *Tüdőbeteg* gondozó intézetnek 200 *Hadirokkantak* lévai egyesületének 200 — A cég tulajdonosának ezen nemette nem szorul külön dicséretre, de miniket arra serkent, hogy követendő példa gyanánt említsük fel. Mert a mai viszonyok között adható ajándékok hiábavaló pénzparzslást jelentenek csupán míg ezen nem-adományok sok könnyet fognak felszárítani, sok emberi nyomorúságot fognak enyhíteni. A cég jubileumi körlevelét lapunk utolsó hasábjain hoztuk.

— **Karácsonyfa a lévai köztörháznál.** F. hó 24-én délután 5 óra körül kellemes meglepetés érte a kórház betegeit. A férfi és a női osztályon egyaránt egy dúsán megrakott karácsonyfáról hullott le a lepel. A fa alól pedig bő ajándék mosolygott minden betegre. A kellemes érzés azonnal látható volt minden arcon. A kis *Kozma* Bandi alkalmi vers kedves előadásával elfeledtette a jelenlétükkel, hogy a kórház komoly falai között töltik a karácsonyt. Hálás köszönet a jóságú adakozóknak, akik szívük jóságával a karácsonyt a betegek ily kellemessé tették.

— **Hivatalos beiktatás.** A szövetszkoí három püspök hivatalos kihirdetése és beiktatása Romában is megtörtént.

— **Eljegyzés.** *Markly* Gyula földbirtokos eljegyezte *Kerny* Bözsikét, néhai *Kerny Géza* rendőrtanácsos nővérét.

— **Szórakotató-est.** A lévai ref. egyház fiatalága 1921. január 2-án este 7 óra körül az egyház tanácstermében (iskolaépületében az emeleten) „*harangalap*”-ja javára egy kedélyes, patriarchális kis szórakotató estélyt rendez, a következők műsorral: 1) *Prolog*. * * 2) *Fohász*: *Irta* *Tóth István*, szavalja *Fornai Géza*, 3) *Ifjak között*: harmónium mellett szólóba éneklé *Tóth István* igazgató tanító. 4) *A szökevény*: *Irta* *Temérdek*, szavalja *Váczai István*. 5) *Jön a völgény*: vig magánjelenet: előadja *Koncz Irénke*. 6) „*Lévába jár . . .*” vegyes karu 4 hangra dalolja az ifjúsági énekkar. 7) *A második asszony*: *Irta* *Györy Vilmos* szavalja *Vízy* Juliska. 8) *Buzdítás*: 2 hangra éneklé a dalárda válogatott leánykara 9) *Az ingomb*: vig magánjelenet; előadja *Magyar* *Bela* gimn. IV. o. tanuló. 10) *Tárogató solo*: játssza *Baranyai István*. 11) *Színre szint*: dr. *Kersék János* kedélyes párjelenet. Előadják: *Koncz* *Gizi* és *Tóth* *Gyöző*. 12) „*Szilka-Szilka . . .*” kardal négy hangra. Előadja az ifjúsági énekkar. Beléptidő személyenkint 5 K. Felülvezetések — a nemes célra való tekintettel — köszönettel fogadtatnak. Jelen értesítés egyttal meghívóul szolgál.

— **Két új iskola törvény.** A pénzügyi budget tárgyalásánál a szenátusi gyűlés elfogatta a német szoc. demokraták azon indítványát, hogy a nemzetiségi kisebbségek főtartarhatják iskoláikat, továbbá sz. állam és az egyház kettéválasztását.

— **A nyugdíjasok figyelmébe.** Az állami vármegyei városi községi, kör és magán intézmények nyugdíjasainak szervezetbe léendő belépésre kitűzött határidő január hó 8-ig reerjesztették ki Ezenidőig naponként d. e. 11—12 óra között a lévai takaréki és hitelintézet által a hadirokkantak részére áttengedet irodában a jelentkezők felvételnek.

— **A posta közli,** hogy utánvételes csomagoknak Kárpátországba való felvétele 14 napig szünetel.

— **Eljegyzés** *Fornai* *Géza* lévai gazdalkodó, tegnap újév napján váltott jegyet *Dóka* *Gizella* kisasszonnyal.

— **A karácsonyi színelőadás sikere és megismétlése.** Nagyrányú érdeklődést keltett városunk közönségénél a *Ker Munkásegylet* karácsonyi színelőadása. Bár az előadás megismétlést előre jelezték, mégis decz. 25-én is az első előadásban annyi közönség jelent meg, hogy a rendelkezésre álló helyiségek elégtelennek bizonyultak. De a jól megválogatott szereplők is alkalmasnak bizonyultak arra, hogy a közönség igényét kielégítsék. Minden egyes szereplőt ugyan egyaránt illet a dicséret,

de előadásukkal külön is kiemelkedtek *Prepelik* *Mariska* és *Nyiry* *Ilius* bájós pásztorlányjelenetükkel és táncukkal, továbbá *Baranya* *István*, *Boldis* *Kálmán* és *Rotyik* *László* betlehemi pásztor alakításaikkal. A darab hatását nagyban fokozta *Riszner* *Károly* gyönyörű hegedűszóljója és *Heckmann* *István* harmónium kísérete *Teljes* *Ilis*merés *Ilis* azonban a kifogástalanul szerepelt többi személyt is: *Mátéffy* *Elza*, *Récséi* *Kató*, *Koncz* *Irén*, *Baranya* *Irén*, *Némethy* *Paula*, *Totzer* *Manczi*, *Jánossy* *Ilius*; továbbá *Kabáth* *József*, *Kosztolányi* *József*, *Florek* *László*, *Tonka* *Imre*, *Pompos* *Gyula* és *Némethy* *Lajos* szereplőket. Az előadást újvekr. jan. 1-én a zárdahelyiségben újabb megismétlik a következő helyekkel: I. hely 6 kor., II hely 4 kor., állóhely 2 kor. Az előadás kezdődik este 5 óra körül. Pénztárnyitás d. u. 3 óra körül. A még jelen nem voltak szíves megjelenését kéri a *Ker Munkásegylet* vezetősége.

— **Eljegyzés.** *Dohány* *Lajos* kereskedő eljegyezte *Zilai* *Juliskát* Léváról.

— **Közönség figyelmébe.** A város közéleti hivatal tudomására adja a közönségének, hogy megérkezett az I. oszt. fagymentes burgonya *Métermázsája* 80 kor. Mindezek, kik annak idején előjegyzést eszközöltek a burgonya átvételére kötelezve vannak. A burgonya átvétele a Szövetkezetben történik.

— **A diákság nyomora,** a tanulás lehetőségének alapfeltételeire való harca a legveszélyesebb fokot érte már el. Ahol állami vagy társadalmi mozgalom, amely a diákság kétségbeesztő helyzetének javítását kezdeményezné. A lévai főiskolai hallgatók súlyos nyomoruk enyhítése céljából, megalakították a „*Léva és Vidéke* főiskolai hallgatók *Önsegélyző* *Egyesületét*”, amely egyesület a segélyre szorult főiskolai hallgatóknak anyagi támogatást tűzte ki céljává. Felkérjük mindazokat, akik ezen nemes céllal küzdő egyesületet pártoló társágukkal támogatni óhajtják, valamint mindazokat a főiskolai hallgatókat, akik az egyesületbe eddig még be nem léptek, hogy belépési szándékukat *Simai* *Béla* orvostanhallgatónál (Városháza) jeltessék be.

— **Gyászhir.** *Ismét* egy derék katona elhunytáról vesszük a gyászírt, ki végig küzdött a nagy világháborút. *Golyó*, *bajonett* elkerülte, de a kegyetlen halál beelőztette mérget, mely lassan elhervasztotta az ifjú hőst s csak annyit engedett neki, hogy haza hozhassa megfáradt testét s itt a hű feleség befoghassa örök álomra lezárult szemét. *Poprác* *Károly* lévai törekvő iparos polgártársunk december 28-án a harctéren szerzett betegségekben, hosszú kinos szenvedés, valamint a halotti szentségek ajtatos felvétele után, élete 29-ik, boldog házasságának 7-ik évében, visszaadta lelkét *Terem* *tőjének*. Holttestét f. hó 29-én nagyszámú rokon és jóbarát részvétel mellett helyezték örök nyugalomra *Halálát* *neje* *Bárfay* *Gizella* és *kisleánya* *Mariska*, *testvérei* és *kiterjedt* *rokonság* *gyászolja* *Áldás* és *béke* *áldott* *emlékén!*

— **A szociáldemokrata párt,** mint értesültünk a legutóbbi egy napos sztrajktól teljesen távol állott; azt egyesek rendezték saját számlájukra. A lévai pártvezetőségben az a változás történt, hogy *Szabó* *József* párttitkár állásáról lemondott a helyébe *Bella* *Gyula* lévai cipész iparost választották titkárrá.

— **Eljegyzés.** *Herczföld* *Béla* eljegyezte *Steiner* *Herminka* kisasszonyt Lévaon. (Mindenen külön é. tesítés helyett.)

— **Magyarországi munkások rok-kant és nyugdíj egylete** szlovenszkoí fiókjai átszervezés alatt állanak, a tagdíjbevételek további utasítások beérkezéig beszüntetettnek.

— **Desekvestráció iránti kérelmek előterjesztése.** A Franciaországban, Olaszországban és az Északamerikai Egyesült Államokban zár alá vett cseh-szlovák vagydon desekvestrációja iránti kérvények 1921. március 15-ig terjesztendők elő. A részletes utasítást az érdeklődőknek megküldi a kereskedelmi kamara *Bañská-Bystricán*,

— **Egyházi hírek.** A csehszlovák külminiszter a szlovenszkoí főt. papság részére személyenként 2000 kor, drágasági segélyt utalt ki. Ugyint említjük, hogy Regnum Marianum (Bratislava. Ferenciek tere 1.) ruhaakciója fekete Kamgaru reverenda szövét hirdeti a főt. Papság részére.

— **A Csehszlovák köztársaság kézikönyvének német fordítása.** A bányakülső kereskedelmi és iparkamara arról értesít, hogy a kereskedelmi miniszterium szlovák osztályának közlése szerint ezen munka német nyelven is kiadott. A német kiadás ára 25 korona.

— **Postal meghatalmazások.** „Mintán a postai meghatalmazásoknak, csak egy évi érvényük van, felkéretnek mindazok akik a lévai posta hivatalnál postai meghatalmazásokat adtak, gondoskodjanak lehetőleg azonnal 1921. január 1-től érvényes meghatalmazás kiállításáról mert különben a postai küldemények kézbesítése a címzett karára késedelmet fog szenvedni.” — Szükséges nyomtatvány a helybeli postahivatalnál kapható.

— **Rusinszkoí postaforgalomban** az utánvételes küldemények felvétele következő nyolcz napon át szünetel.

— **Magyarországgal való postaforgalom** 1921. január 1-én megnyílik. Egyelőre csak egyszerű és ajánlott levelek küldhetők, a levelek a nemzetközi díjszabás szerint bérmentesítendők.

— **Drága újság és könyv.** A szlovenszkoí papírgyárak is nagy nehézségekkel küzdenek. A gyárak ma, a békebeli papirtermelésnek csak 40% -t tudják előállítani. Például a Hermaneczi papírgyár békeidőben egy év alatt 110 vagon papirt állított elő, — ma csak 42 vagon képes gyártani. A szállítási díjak pedigóriási módon megdrágították a papirt, mert pl. Hermaneczi gyárból Nyitra 1 vagon papir szállítási költsége 2500 korona. Ezért drága a könyv és az újság.

— **Beszűntetett államsegélyek.** A pozsonyi szlovák miniszterium táviratai parancsral, — minden előzetes vizsgálat, tárgyalás és ítélet nélkül, — az összes nyitrai városi r. kath. elemi iskolai tanítók államsegély illetményinek kifizetését betiltotta. Tanítóság több irányban tett lépéseket, hogy a helyzetet változtatossan de mindeideig semminemű biztatást sem nyert.

— **A lelkész drágasági pótléka.** A tisztviselői drágasági segélyek kapcsolatosan, mint már jelentettük, a prágai nemzetgyűlés a lelkészeknek is járulékokat szavazott meg. Drágasági pótlék címen minden lelkész 1200 koronát, bevásárlási pótlék címen pedig 500 koronát, mind a kettőt 1920. végéig való érvénnyel. Azonkívül 1920. november 1-től kezdve állandóan 240 korona drágasági pótlék segélyt kapnak. Ezen pótlékokban a nyugdíjasok is tognak részesülni. Kongrua felemelés címen pedig a kongruus lelkészeknek 1300 koronát fognak kiutáni. A theologiai tanárok fizetését, illetőleg segélyeit is rendezte a törvény.

— **A hadikölcsönök rendezésének meghosszabbítása.** A hadikölcsönöknek csehszlovák államkölcsönre való átváltoztatására ez évi december 15-ike volt a határidő. A pénzügyminiszterium ezt a határ időt 1921. január végéig meghosszabbították. A meghosszabbítás a privilegizált és nem privilegizált tulajdonosokra egyaránt vonatkozik.

— **Az ógyallai csillagvizsgáló sorsa.** Magyarország tudományos életének egyik legjelentősebb tevéője volt az ógyallai csillagvizsgáló és földmágnességi intézet. A föltörekvő magyar tudományosság fő önösen a geofizika, földrendés, földmágnesség, klimatikus viszonyok tanulmányozása terén emelkedett európai nivóra, egy báró Eötvös Lóránd, Kövesligethy Radó, Konkoly-Thege, Róna Zsigmond örökre megalapították a magyar tudomány világraszóló hírnevét e szakokban. Magyarország egyetlen csillagvizsgáló intézete az ógyallai volt, melyet a legmodernebb tudományos igények, követelmények szerint rendezett be a magyar állam. Megfigyelései, melyeket ez intézet végzett,

közhasznú kincseivé váltak a tudományos világak. Ogyalla a békeszerződés értelmében a csehszlovák köztársaság területére esett. A sok veszteség között, ami a szerencsétlen országot érte, ez az egy szinte fel sem tűnik, pedig a mostani pénzügyi viszonyok szerint több mint kétszáz millió korona értéket veszített el Magyarország a nagyszerűen felszerelt intézetben. Dr. Tass Antal, az ógyallai intézet utolsó magyar igazgatója, most azon fáradozik, hogy intézetét újból felállítsa s számára megfelelő helyet keres. A pesti lakáshivatal legújabban a Mátýaskirály-ut és Csillagölygi-ut több villáját elreklvirálta az Ógyalláról műszerekkel elmenekült csillagvizsgáló intézet céljaira, magának az intézetnek helyét pedig a Normafa mögött levő magaslatot jelölték ki. Az építkezések a közel jövőben már meg is indulnak és a tavasszal már valószínűleg működni is fog ez a világhírű intézmény. Azon a helyen, ahol egykor Mátýas „vart felajzott nyilra gyors vadat”, ahol eddig kedélyesen kirándulók fogyasztották uzzonnájukat, megindul a komoly, tudományos munka. Különben Budán ez a csillagvizsgáló nem lesz az első. A Gelérthegyen ugyanis 1815. ben állott egy ilyen intézmény, ezt azonban már 1815. ben az osztrák abszoluztizmus megszüntette.

— **A bírák szolgálati pótléka.** A nemzetgyűlés több partja törvényjavaslatot terjesztett be a bírák szolgálati pótlékának szabályozására. A javaslat szerint minden bíró és a bírói karból kinevezett ügyész évi 6000 kor. szolgálati pótlékban részesítendő. A törvénynek 1921. január 1-től kelene érvénybe lépni.

— **Budapesti árak.** December havában Budapestben 63 ház gazdát cserélt, melyből 45 adásvétel volt, 46 millió koronáért. Almássy Endre szegedi szinigazgató egy millióért adta el kisebbszerű házat. Baró Hatvány Ferenc 6 millióért adta el, gróf Batthyányi Gyula Ibolyai utcai palotáját.

— **Ujra statárium.** A teljhatalmu miniszter a vágsellyei járásra újra kihirdette a statáriumot.

— **A dollár értéke Bécsben.** A mostani osztrák koronának Bécsben olyan értéke van, mint egy békebeli 1 fillérnek. Egy amerikai dollárért 580 kor. kell fizetni.

— **A marhavész fenyeget.** A Lengyelországból importált szarvasmarhatranszport, — hacsak erőes közbelépéssel és szakértelemmel meg nem akadályoztatik, — veszélybe sodorja egész vidéket és inficiálja egész Szlovenszkoí szarvasmarha állományát. A katasztrófális következmények szinte beláthatatlanok. Megnyugtatósal mégis közhölhetjük, hogy az illetékes hatóságok már is intézkedéseket tettek, hogy az inficált területek elzárásának s a veszély lokalizáltassék.

— **Fontos magyar pénzügyminiszter rendlete.** A hivatalos lap közli Hegedűs pénzügyminiszter szanalási programját s az ezzel összefüggő rendeleteit. A rendelet értelmében a takarékpénztári betétek 20 százalékat folyó számlára lezárják. Ez a rendelet nem vonatkozik idegen állampolgárok betéteire, így tehát a csehszlovák állampolgárokra sem.

— **Felszólítás mandatumilletéltelre.** A Lidové Noviny, írja, hogy Oswald Richard szenátor, nagyszombati vikariust felszólították, hogy tegye le mandatumát, mert még egyszer sem vett részt a szenátus ülésen.

— **Adómentes létminimum.** A csehszlovák kormány új létminimum törvényjavaslatot dolgozott ki. A törvényjavaslatról a tervező szakközögek úgy nyilatkoztak, hogy az eddigi 4800 korvas létminimumot 6000 koronára fogják felemelni.

— **A kollektív szerződések érvénytelensége.** A legfőbb közigazgatási bíróság az 1875. okt. 22. en kelt R. G. B. I. Nr. 35. 1876. törvény 21. és 22. §-ai alapján a szlovák teljhatalmu miniszternek 1920. augusztus 2-án kelt, a hivatalnokok és alkalmazottak bérvizonyait szabályozó rendelet ellen beadott panaszt minden további eljárás nélkül visszautasítja, mert a hivatkozott törvény 2. §-a szerint a legfelsőbb bíróság

azokban az esetekben járhat el, ahol valaki egy közigazgatási határozat vagy intézkedés folytán jogaiban sérelmet szenvedett. A megátadott rendelet azonban semmi esetre sem tekinthető ilyen közigazgatási határozatnak, vagy intézkedésnek, mert az, ami annak szövegéből kitűnik, csupán általános tanácsokat (utasításokat) tartalmaz, amivel a miniszter csupán irányelveket szándékozott adni, amely szerint egyrészt a munkaadók, másrészt a munkások között kötött szerződés után eljárni helyes volna. Ezáltal azonban senkinek sem lett parancsolólag bármi is meghagyva és senkinek jogviszonyára nézve határozat nem hozott és az érdekeltek akaratától és belátásától függ, hogy ezeket a kiadott tanácsokat mennyiben akarják követni. Mivel nem egy közigazgatási határozatról, vagy intézkedésről van szó, amely ellen az idézett törvényes határozat értelmében egy jogorvoslat megengedhető, ennél fogva a beadott panaszt a közig. törvény 21. §-a alapján mint nyilván a legfelsőbb közigazgatási bírósághoz nem tartozót, minden további eljárás nélkül kellett visszautasítani.

— **A megyei beosztás.** A zsupának, képviselői és szenátorok december hó 10. és 11.-én tartott gyűlésén szóba került a megyék új beosztása is, amely azonban egyelőre lekerült a napirendről.

— **A világrűné** című hatalmas mozi filmnek lepergetését tegnap kezdte meg a lévai mozi. Tegnap a *sárga ember barátnője* került színre, melynek 5. felvonása igazán sokáig lesz a mozi látogatók közönség emlékeztében, mely Hongkongban, Kínában játszik s dr. Kienlungnak Maud Gregaards iránt való szerelmét rajzolja, akit végül feleségül kér, aki azonban azzal válaszul felel, hogy szívében nincs helye a szerelemnek és elbeszéli az ő lelkének nagy tragédiáját. Ezzel az elbeszéléssel kezdődik a második rész, *Gregarda Maud története*. Mely a héten kerül előadásra mely befogja mutatni családját, atyját és anyját, Murphy báróval való viszonyát, egy lopott kínai szerződés lefordításával bizza meg, mely miatt elfogják, becuklják. A báró, aki őt elcsábította, kiszabadulása után nem akar róla tudni s ő ekkor elhatározza, hogy a világ úrnőjévé küzdi fel magát, hogy bosszut állhasson élete megrontóján. A többi érdekesítő részletek a lapunkban közölt sorrendben fognak színre kerülni.

Szerkesztői üzenetek.

Szerelmem könyvéből irt versekben szép gondolat van csillogó formában előadva; szívesen közöljük, há a szerző nevét közli velünk, mivel a sajtó törvényben gyökerező felelősség szempontjából legalább a szerkesztőnek ismernie kell minden közlemény íróját. *M. I. Szélez.* Nemi simitással lehetne hozni csak, de erre nincs időnk. *T. I. Léva.* Karácsonyi versét későn vettük, különben ez hoztuk volna, az újvi jövő számban megy.

A közönség köréből.

A társadalmi segélyakció közleményel.

A társadalmi segélyakció irodahelyisége a lévai kaszinó helyiségében van. Az intézőbizottság itt tartja hivatalos óráit minden csütörtökön délután 2—4 óráig. Felhívja a segélyre szorulókat, hogy a jelzett napon és órákban jelentkezzenek.

A mult héten volt az adakozások összege 4995 K.— Ujabbán adakoztak: Löwy Lipót 50 K.— Letochs József újvi üdvözet megváltás képen 10 K.— Lévai Fogyasztási Szövetkezet mult évi adományából ez évre maradt és most a Bars ez évi gyűjtésétől függetlenül küldetett be 337.70 K.— Wetzler és Kugler újvi ajándék megváltás képen 50 K. —

Közönet nyilváníítás.

Miután más módom nincs, ezuton mondok hálás közönetet annak a „jó ismerősnek,” aki karácsony napján a távolból is oly kedves meglepetésben részesített, de ismeretlen akart maradni. *Letochs József* érsekújvári káplán.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jó barátok és ismerősök, kik szeretett jó férjem halálának alkalmából mérheteretlen fájalmunkat szíves részvétükkel enyhíteni igyekeztek, fogadják ezuton halás köszönetünket.

Léva, 1920. december 30.

Özv. Poprácz Károlyné és kis leánya.

Nyilvános köszönet.

A lévai közkórház betegeinek karácsony-fájára a következő kegyes adományok folytak be.

I. Készpénzben 1195 korona.

II. Természetben: 92 kg. liszt, 18 kg. dió, 13 kg. mák, 22 kg. cukor, 1 öl tüze-lőfa, 25 kg. burgonya, 10 kg. alma, 6 kg. bab, 4 kg. sertésaprólék, 2 kg. zsir, 1 drb. kakas, 2 kg. dara, málnaszörp, tea, rum és kalács.

Fogadják a nemesszívű adakozók halás köszönetünket. A jó Isten áldása kísérel nemes tettüket.

Léva, 1920. december 30.

M. Tarasia

a kórházi igr. nőv. főnökje

Nyilvános köszönet.

A Stefánia Árvaházat fenntartó lévai nőegylet a karácsonyi gyűjtés zariata után még a következő adományokat vette:

Pénzben:

Novotny N. 20 K., N. N. 70 K., özv. Berczely Miklósné 20 K., N. N. 5 K., Sogor János 5 K., Engel Ernő, Dékai Lászlónak koszoru megváltása címén 50 K., Csonthó Rózsika Tőre 20 K., Szitáry Béláné Lekerpuszta 100 K. és Halmi Vilmos Zseliz 10 K. **Játék és czukorka neműekben:**

Kern Oszkár 4 doboz sütemény, 4 kgr. szalon czukor, 4 doboz czukorka fára, 3 doboz karácsonyfa dísz, 2 csomag gyertya fára, 6 csomag csillagszóró, 7 csomag arany-szállak, Jaross Margit 6 drb. mesekönyv, Szabó Imréné 2 drb. mesekönyv. Pollák czég, Schwitczter Gyuláné 20 drb. játék, Agárdy Sándorné, Kostyék Józsefné. Krajsik Jenőné, Simoviczné, özv. Bolemann Józsefné, Dr. Bolemann Jánosné, Arvay Józsefné, Dr. Karafiáth Mariusné, Horváth Józsefné, özv. Torma Lajosné, Kabina Ervinné, Engel Gyuláné czukorkákat és süteményeket. Vámos Mórné játékot, Medvegy Lajosné 2 kgr. szalonczukrot és Gergely Pubi 10 drb. játékot.

Ruhaneműekben:

Kovács Sándor Léva 2 pár cipőt.

Terményekben:

Mederné, Schlüssler Gyuláné Málás, Dr. Frommer Ignácné, Kabina Ervinné, Taubinger Árpádné, Seffer Istvánné, Nemes Antalné, Mácsainé, Frankl Lipót, Offermann Ágostonné, Vámoslady község közönsége és Alsópél község közönsége.

Fogadják nemeslelkű adakozóink szegény árváink nevében halás köszönetünket.

Léva, 1920. december hó 29. én.

Özv. Kherndl Jánosné, aelnök.

Jótekonyság.

Hochberg Józsefné urnó Bajkáról a tüdőbeteg gondozó intézetnek öt zsák krumplit küldött, melyet betegeink és a Gyermekek otthon alapítjai élelmezésére főhasználnak. Fogadják a nemes szívű urasszony intézetünk halás köszönetét.

Panko Józsefné a lévai Keresztény Munkás Egyesület tea-estélyen százalék címén kapott 33 korona 21 fillért a tüdőbeteg gondozóintézetnek adományozta. Halás köszönet!

Schlüssler Gyuláné urnó Nagymálásra jősvitű állandó támogatónk hét liter tejet küldött a tüdőbeteg gondozó intézetnek, melyet betegeink közt szétosztottuk. Halás köszönet betegeink nevében is.

Dr. Frommer Ignác.

Schönstein Henrikné urnó 100 koronát, Fodor Adolfné urnó 10 koronát voltak szívesek juttatni az *Erzsébet Füllegylet* céljaira.

131--1920. szám.

Felhívás.

Miután a város által házilag kezelt központi szeszfőzdében az ezidei szilvafőzési időnynek befejezéséhez közeledünk, szükségességnek látjuk az érdekelteket felhívni, hogy az esetleg még birtokokban levő szilvacefrét még e hó végéig szállítsák be a központi szeszfőzde telepére, mivel későbbi szállítások már nem lesznek átvehetőek.

Egyidejűleg ugyancsak időszerűnek véljük felhívni a szőlőtermelők figyelmét a küszöbön álló szőlőtörköly és borseprő feldolgozásának megkezdésére, miután ezen anyagok átvételét már 1921. évi január hó 1-től a szeszfőzde telepén legmagasabb napi árak mellett, esetleg sajátgyártási fajtiszta gyümölcsalínka ellenében naponta eszközöljük.

Az esetben ha a nyersanyag mennyiségben azt megokolja, — megkeresésre az anyagok átvételét a helyszínen is eszközöljük.

Kisebb termelőknek ajánljuk, hogy anyagaikkal társuljanak, mivel nagyobb mennyiségű anyagok átvételénél az kedvezőbbben értékesíthető.

Érdeklődőknek Zsurila Antal szeszfőzdei üzemvezető részletes felvilágosítással szolgál.

Levicén, 1920. december 16. án

Levice város központi szeszfőzdéjének Üzemzetőségé.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1920. évi dec. hó 26.-tól — jan. hó 2.-ig.

Születés.

Harman András Bosiaké Maria leány Maria. — Kiss Gyula Petrovicsé Maria leány Iona Margit. — Heckmann István Nyiredy Erzsébet fiú Lajos Gyula. — Veress Rezső Fridrich Margit fiú Ervin. — Vodnák József Kassa Maria leány Maria. — Zaikner Mihály Federicsé Maria fiú József Mihály. — Szabó János Gergely Julianna fiú János. — Sztribula János Boldis Julianna leány Viktória.

Házasság.

Szokol Béla Pollák Iona r. kath. izr. — Pansky József Vari Maria r. kath. — Lipták István Belancsik Rozália r. kath. — Kucsera Andor Andruska Berta r. kath.

Halálozás.

Korupka János 10. hó hurutos tüdőlob. — Varga Iona 5. hó tüdőlob. — Burko Maria 8. hó tüdőlob. — Kulavi János 59 éves, ismeretlen. — Poprácz Károly 28 éves tüdőgümőkör.

Nagyrabecsült vendégeink boldog új évet kívánok **FERTIKÓ JÓZSEF.**

Összes vendégeinknek és jóakaróimnak boldog új évet kívánok **HRDINA LAJOS** VENDEGLŐS.

Nagyrabecsült vendégeink és ismerőseinknek boldog új évet kíván **Stránszky Bernát és neje** Központi szálloda és kávéház.

Bellan László ingatlan forgalmi irodája Léva, Széchenyi u. 8.

KÖZVETITI: Birtokok adásvételét, bérbeadását és parcellázását, lakóházak eladását és vételét

Kamatláb-emelés.

A Lévai takarékpénztár r. t. igazgatósága tudomására hozza üzletfeleinek, hogy a

Betétkamatlábát

a mai viszonyoknak megfelelően — az általános kamatláb mellett — az újév kezdetével emelni fogja.

Ezen intézkedéssel kapcsolatosan a kihelyezett tőkék kamatai is emeltetnek.

A betétkamatláb adót (a mi valószínű emelkedni fog) az intézet fizeti s a betétek folyósítása szabályzataink értelmében fennakadás nélkül történik.

Léva, 1920. december hó 25.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Gazdasági felszerelések:

4 H. P. keveset használt benzin motor szecs kavágoval vagy anélkül, 19 soros Hoffherr és Schrantz-féle vetőgép, járgányos szecs kavágo, baronák, tengeri morzsoló stb. **KLEIN JAKABNÁL** Dalmadon.

Eladó egy ház egy hold földdel Lévan, Kákai ut 80. szám.

Gyakorlott kertészség

azonnali belépésre kerestetik Lévan való alkalmazás végett, és fizetésre. Cim a kiadóhivatalban.

Harisnyakötés. Ügyes, szakképzett kötökészítést, fejelést és új munkát jutányos áron vállal. Nagyobb munka esetén házhoz is megyek **TRGO JANKA** Kálnay-utca 27 szám.

Eladó ház. Damjanich utca 21 számú ház eladó. Érdeklődni lehet ott a házban

Cséplőgép, egy valódi Hoffer Schronz-lőgép és ugyanott egy jó karban levő 22 colos daráló eladó. Cim a kiadóba.

Eladó szőlő. Az első-olévai düllőben Tokody Imre féle szőlő eladó. A szőlő kiültetett közel 1000 szép hajlékkal és lakható szobával. Bövebb felvilágosítással a tulajdonos **UHLÁRIK JÁNOS** Léva, Schöller u. 13. szolgál.

Zongorahangolás. Zongorát szakszerűen hangol, javít, vesz, elad, **SZIGETI Zvolen**, állandó előjegyzés Lévan **Nyitrai és Tarsa** könyvkereskedő cégnél.

Vizsla. Másfél éves angol pointier szukavizsla tökéletes szabaddresszúrával eladó. — Megtekinthető **Riszner Arthurnál Ujbányán.**

Kocsibunda. Egy jó kocsibunda eladó. **KOHÁRY-UTCA 20. sz. alatt**

Eladó ház Damjanich-utca 28. szám alatt. — Bövebbet: **FRIED GYULA** üzletében, Báthy utca.

Irógépek. Mercedes gyártmány elsőrendű szénpapír gépszalag és alkatrészek állandóan raktáron. Gépjavítások elfogadtnak és gyorsan eszközöltetnek **Stein Árpád** műszaki üzletében Léva Kinczey utca 1 szám.

Értesítés. Értetem a n. é. közönséget hogy helyben **Omnibusz járatot** tartok fenn minden vonathoz, a **Hrdina** vendéglőtől az állomásig és vissza Beces partfogását kérve teljes tisztelettel **WELVARTH HENRIK.**

Nincs többé különbség
nappali és esti fénykép
felvételek között
— csakis —

ADLER fényképésznél

a legszebb és legmodernebb felvételek készülnek villanyfény mellett.

Felvételek reggel 8-tól este 6-ig.

Fénykép felvételek előzetes bejelentés esetén este 6 óra után is eszközölhetnek.

HORN és TÁRSA Léva,
a vasúti állomás mellett

Tisztelettel értesítjük Léva város lakosságát, hogy Léván a vasút-állomás mellett

apritott tüzifa telepet
létesítettünk.

Aprított tüzifa **házhoz szállítva** a következőképpen kapható:

5 mm-ásztól feljebb métermázsája 41 K
kisebb mennyiség métermázsánként 42 50
a fűrésztelepen métermázsája 38 K
Városi megrendelő hely: SCHULCZ IGNÁCZ
papírkereskedésében.

A szállítás naponta történik

PIACSEK FERENCZ
kocsigyártó NYITRA Pár-utca 30.

Ajánlja dusan felszerelt új és használt
kocsiraktárát
elvéllal mindennemű javításokat,
pontos kiszolgálás a legjutányosabb áron.

STEIN ÁRPÁD

villamos felszerelési és műszaki cikkek üzlete

Léva Kazinczy-utca 1 szám.

Etvállal új berendezések és minden javítási munkák pontos és gyors elkészítését.

Állandó raktár és nagy választék:
Csillárok, Ampolnák, Jalukarok keleti és udvari vízmentes lámpák, húzólámpák, zsinórfüggők, lámpaernyők, tulipánok, kapcsolók, foglalatok, gummiszigetelésű huzalok és zsinórok, gyöngye áramú elemek (batteriak), csengők, asbest, Kingert tömitő stb. cikkekben

Tungraw, fémzálas és 1/2 Wattos izzók minden gyertya fényben.

Freund Testvérek
kalapnagyerkeskedés
Bratislava, Kossuth L.-tér 28

Dús raktár gyapju. szőr. velurka-pokban, továbbá szallag, bőr és imitációkban, ugyszintén minden a kalapkészítéshez szükséges cikkekben.
— Árjegyzék ingyen —

CSORBA JENŐ, városi mérnök
mérnöki irodája

Léva, Ladányi-utca 26.

VÉGEZ: birtokrendezési, föld- és lejtmerési munkálatokat.

TERVEZ: modern ipari és mezőgazdasági berendezéseket, gép- és gyárüzemeket, vizierő- és elektromos telepeket, vízműveket, háztartás-technikai berendezéseket (fűtés, fürdő, vízszerezés, szennyvizek)

KIDOLGOZ: ipari és mezőgazdasági- ipari üzemterveket.

ELLENŐRZI: üzemek gazdaságosságát

ELJÁR: mindennemű műszaki megbízásokban

— Véleményt és tanácsot ad szakkérdésekben —

Vasárnap, jan. hó 2.-án másodsor:

CEZARINA

I. rész: A sárga ember barátnője.

Csütörtökön, i. hó 6.-án 3 előadással:

CEZARINA

II. rész: Maud Gregaards története,

Üzleti jelentés.

WETZLER ÉS KUGLERÉKTŐL.

Értesítjük az igen tisztelt vevőinket, hogy a napokban **Karolin rizst és 1^a szegedi rózsapaprikát** kapunk.

Érkezett: **Ementháli sajt.** — **Palugyay bor.** —
Rongefort sajt. — **Likőrök.**

Az összes fűszer és csemegeárunk.

Daczára hogy a **FRANCK** kávé ára **magasabban** lett megállapítva, míg készletünk tart, a régi árban hozzuk forgalomba.

Tisztelettel **WETZLER és KUGLER**
fűszer és csemegekereskedők.

KNAPP
DÁVID

mezőgazdasági és
varrógépek

NAGY RAKTÁRA

LÉVÁN.

ooooo

Telefon szám: 33

Piaci teren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás van berendezve.

HAZAI GYARTMÁNYU GÉPEK:

Benzin motorok és gőzcséplő készletek minden nagyságban, eredeti Melichar-féle vetőgépek, Bacher-féle ekék és talaj-művelő eszközök, valamint minden eszaktárbavágó gépek és géprészek.

Szeperátorok és vaj kapulók.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban.

